

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Üzlet
 DZ.
 kezetre bu-
 adéki cipőt
 a n. é. kö-
 zletemet
 szere tem fel,
 evő m ren-
 berendezett,
 és gyermek
 aiat elké-
 nit oly ki-
 gos, mint a
 uség nagy-

Üzlet
 kékeltet
 sz. a.
 urak házában
 kedést
 és nagyobb
 finomított
 avál
 emér-ekeltet
 kölcsönzöm
 a feketem a
 irakat minél
 zomban meg-
 gőzöjég csón-
 alóh meny-
 körülmények
 terel
 MÓR.
 asar közelében
 Bartfai,
 széki, Bu-
 ai, Carls-
 z forrás,
 Gleichen-
 ni, Korit-
 ai Erzsé-
 ai Agnes,
 Pállnai,
 Salvator,
 Szulini,
 ásvány-

Előzetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fel évre 5 " "
 Negyed évre 2 " 50.
Egyes szám 5 kr.
 A lap szellemi részét illető min-
 den közlemény: Nagy-hatvan-
 utca, 1564. szám, Döcsöky
 ház, — a szerkesztőségbe bér-
 mentve küldendő.
Előfizetheti helyben:
 TELEGDÉ K. LAJOS és IFJ.
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésben és a kiadóhiva-
 talban KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában s a postahivatalok
 útján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábol petti sor: 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű hirdetés
 hirdetésnek alk. szerinti a le-
 gőle több. Az évi díjnak fel-
 Döcsöky minden külön beiktat-
 tásiért 30 kr.
 Hirdetést vegy. reklámot magában
 foglaló újdonság 50 krajcár.
 „Nyitár” ben megjelölendő közle-
 mény minden petti sor 30 kr.
 Hirdetéseket felvételnek a kiadó
 hivatalban, KUTASI I. könyv-
 nyomdájában, valamint ZICHNER
 MAN H. Kőv. Irodájában is.
 Név nélkül vagy bérmentlenül
 beküldött levelek nem vétel-
 nek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Lengő zászlók.

(K. B.) Mint midőn a tenger, mely előbb sima tükört mutatott, hullámzásba jön, a kedélyek is oly forrongást mutatnak ma hazánkban.
 Mindenki érzi, hogy döntő napok küszöbén állunk, épen azért nem csodálható, sőt természetes azon lázas mozgalom, mely a képviselő-jelölések körül országsszerte mutatkozik.

Hazánkat az utóbbi napok alatt óriási csapatok érték: virágzó városok, a magyarságnak védbástyái, lettek az emésztő lángok martalékai, — az e miatti feljajdulás azonban csak rövid ideig tartott, mert a nemzet figyelme egy dologra van irányozva, egy dologra van összpontosítva: — a közelgő képviselő-választásokra.

Sok függ e választás eredményétől. A kormány az erőszakos törvényhozása, hogy lényegesen megcsorbitotta a választók jogait, behozván az 5 évi időtartamra szóló választást, — úgy látszik — megdöbbentette a választó polgárokat. És méltán, mert mit várhatunk az olyan kormánytól, mely nemcsak a nemzet vagyont harcolja el, hanem vakmerő kezekkel még a drága vér árán kivitt jogokhoz is hozzányúl?

Erre csak egy lehet a felelet, egy lehet a méltó büntetés, az t. i., hogy vonja meg támogatását a nemzet e kormánytól s a választások alkalmával ejtse el a mameluk-képviselőket.

Örömmel tapasztaljuk, hogy egy városunkban, mint a közeli vidéken erősen szervezkedik a függetlenségi párt, hogy a választás napján diadalmasan megküzdhesen a kormánnyal és annak helóta lelki hiveivel. A kormánypárt is nagy akciót fejt ki, olyat, minőt még eddig nem láttunk.

Az eddigi jelenségekből ítélve el lehetünk arra készülv, hogy a hivatalos presszióknak s a különféle vesztegetéseknek oly nemével kellett megküzdenuk, melyet nem a politikai ellenfelek, de a valóságos ellenség alkalmaznak, — de a kormánypárt nem is tart többé bennünket ellenfélnek, hanem ellenségnek, a mint ezt a debreczeni kormánypárt elnöke oly élesen megmagyarázta.

Lelkük rajta!
 De ez ne csüggesse el pártunk tagjait. Teher alatt nő a pálma is. Minél nagyobbak lesznek az akadályok, melyeket

le kell győznuk, minél nagyobb erőft fejt ki ellenünk a kormánypárt, minél inkább kapaszkodik még a szalmaszálhoz is, mint a fuldokló: a mi győzelmünk annál dicsőségesebb, annál tejjesebb leend.

A harci kürt bugó riadása csak a gyávát félemlíti meg, míg a bátrakba új erőt önt, — a küzdelem csak a gyöngye kart lankasztja el, míg az erőteljes izmok örömmel fogadják a küzdelemnek minden nemét.

Magyarország függetlenségi pártja pedig bátor hadsereget képez, zászlajára lelkesítő jelszó van írva, erőteljességét se vonhatja senki kétségbe, mert a romlatlan népre támaszkodik; épen azért nem áll oly messze a győzelemtől, mint a hogy azt némely hivatalos lapok predikálják.

A debreczeni kormánypárt elnöke pl. azt mondá a vasárnap értekezleten, hogy a függetlenségi párt országsszerte készül bevonni lobogóit, s elcsüggedve s belátva elveinek kivitethettségét, későn átmenni a kormánypárt táborába.

Ezen állítás pusztá költemény, még pedig nagyon is fűzfá-poéma. Mert eltekintve az országos mozgalomtól, csak városunkban és a vidéken is oly lelkesedéssel ragaszkodik elveihez a függetlenségi párt, hogy ha a kormány és alárendelt közegei nem lépnek túl a megegyedhető határokat, akkor Debreczen és környéke még csak mutatóba se küldene kormánypárti képviselőt az országgyűlésre.

De még így is, a kormánypárt óriási erőfeszítése daczára, könnyen megtörténhetik, hogy oly meglepetés várokozik e legmagyarabb vidéken a kormánnyra, hogy inogni érzi lábai alatt a talajt, — s e földindulás lefogja dönteni álhatalmának végső fellegvárát is!

Gazdák nagygyűlése. A szövetségre lépett gazdasági egyletek nagygyűlése tegnapelőtt kezdődött a Köztelken. Huszonöt egylet volt képviselve s a nagybirtokosok közül megjelentek gr. Andrássy Manó és Aladár, gr. Károlyi Sándor, gr. Zichy Nándor, Somssich Pál, ifj. gróf Szechenyi Imre, sat. Elnökké egyhangulag gr. Dessewffy Aurel, alelnökké gr. Andrássy Manó, a szemlénemeyei gazdasági egylet nevében határozati javaslatot nyújtott be a Romániával kötendő vámszerződést illetőleg, melyet a gyűlés elfogadott és a kereskedelmi miniszterhez terjeszt fel. Majd két fontos kérdés került tárgyalásra. Dr. Csillag Gyula előadó „A regale megváltás kérdése”-t fejtegette, melyet előbbre valónak tart a szesz-monopolium vagy italmérségi adók behozatalánál. A gyűlés élénk eszmecsere után

elfogadta javaslatát. Ordódy Lajos azt sürgette, hogy a hadsereg részére az élelmet és eszeget közvetlenül a gazdáktól szerezzék be a gyűlést folytatják.

Külföldi hírek. Vilmos császár. A Post szerint kétséges, vajjon a császár ez évben ismét elmegy-e Gasteinba, mivel az orvosok Gastein magas fekvésű és ennek megfelelő levegőjét a császár állapotára nézve többé nem tartják oly könnyen elviselhetőnek, mint a mult években. — A francia kamara ből. A kamara üléseben a hadügyminiszter az októberben próbaként eszközölendő mozgósítást tárgyában törvényjavaslatot nyújtott be, mely a költségvetési bizottsághoz utasított. — Az egyiptomi kérdésben a tárgyalások simán folynak le s hivatalos török körökben azt hiszik, hogy a még létező eltérések a kiírítési határidőt illetőleg szintén el fognak oszlattani. — Az orosz fahátárrendezések tárgyalása még nem haladt annyira előre, hogy egyhamar megegyezés volna várható; másrészt azonban a tárgyalások lassu menetéből nem következtethető, hogy félbeszakadásuk küszöbön áll. — Szófia-ban el van határozva, hogy a regensek és Sztójlov visszatérése után össze fogják hívni a nagy szobanyélt, mely újabb teljhatalommal ruházta fel a regenséket. — A csári család jövő vasárnap indul a kozákok földjére s mit rendezsen, most is nagy arányú övintézkedések történnek a német elleni merényletek ellen. — Brüsszelből most megczafolják azt a sokszor fölmevült hírt, mintha a walesi herceg fia eljegyezné Klementina hercegnőt, a belga királyi pár leányát s Stefánia trónörökösne testvérét, a valláskülönbőség miatt nem is történhetik meg az eljegyzés. — A strassburgi egyetem egyik burschegyletét, mely németellenes szellemű volt, hatóságilag feloszlatták. — Róma város a most érte el újra azt a népességi számot, melylyel Kr. u 335-ben bírt; ismét 300,000-en fölül van lakosainak száma. — A „Times” legutóbbi száma hosszú dicséret cikket közöl a budapesti gyógyvizekről, különösen a keserűforrásokról, dicséri Budapest szépségét is, csak az itteni ivóviztől óvja honfitársait.

Az orosz czár elleni merénylettel vádoltak pere már mult hó végén befejeztetett Pétervárott, de az eredményről és a tárgyalás lefolyásáról eddig részletek nem hatoltak a nyilvánosságba a lapok útján. Pétervárott azonban közbeszéd tárgyat képezik egyes adatok, melyek a tárgyalási teremből kiszivárogtak. E szerint a márczius 13-iki merénylet-kísérlet mátt 15 vádlott fogatott perbe, köztük három nő, kik mindannyian azaz vádoltattak hogy e merényletben közvetve, vagy közvetlenül részt vettek. A vádlottak 20-26 évesek. A legidősebb köztük Ossipow, az egyik tanuló, ki márczius 13-án fogatott el a nála rejtve volt bombával együtt. A legintelligensebb a vádlottak között a 21 éves Uljanov, ki a merénylet tervezőjének és a külföldön létező nihilista-végrehajtó bizottság legnyugyesebb agensének tartatik. Valamennyi nő jelentéktelen külsővel bírt, kettő közülök szinte durvának mondható.

Az egész tárgyalás zárt ajtók mögött, de nyugodtan folyt le. Védője csak néhány vádoltnak volt, mert a többiek tiltakoztak védő alkalmazása ellen. A vádlott nők egyike ellen saját 14 éves fia tanuskodott s e nő védője felszólalt ez ellen, felhozván, hogy a vizsgálat alkalmával a fia nem figyelmeztetett arra, hogy anyja ellen nem köteles vallani. A bíróság mindemellet figyelembe vette e fiu vallomását.

Valamennyi vádlott beismerte a vádat s azt mondták, hogy ha szabadon bocsátatának ismételnék azt a mit tettek. Tudják, hogy mi vár rájuk s e tudatban vállalkoztak a merényletre. A vádlottak egytől-egyig kétél általi halálra ítéltettek; de a bíróság nyolcz vádlottra nézve a czár elé kegyelmezési indítványt terjesztett. Különösen ajánlotta az egyik fővádlott, Andrujusenko, menyasszonyának megkegyelmezését, ki legfőbb csak sejtette, hogy mi készül. Az ítélet végrehajtásá s a hét végére várják, de hiszik, hogy a czár néhány vádlottnak meg fog kegyelmezni.

Ó Felsége a nagy-károlyi tüzkárosultak segélyezésére h a t e z e r frtnyi összeget magánpénztárából adományozott.

Tromf — elvben. A magyar kereskedelmi csarnok legutóbbi ülésén szöbe került az a gyűlölködő igazgatás, melyet a csehek egy idő óta a magyar termények s főképp a magyar liszt ellen folytatnak. Egyik tag indítványozta, hogy a magyar kereskedők szálljanak szembe ez igazgatással s indítsanak mozgalmat az iránt, hogy az olyan iparcikkek, melyeket eddig Csehországból hozattak, jövőre máshonnan szerezzék be még ha aldozatok árán is. A választmány ez indítványt elvben elfogadta, kimondta, hogy ha a cseh igazgatás nem szűnik, a magyar kereskedelmi csarnok az indítvány értelmében felhívást fog kibocsátani az ország kereskedelmi kamaráihoz. A cseh éretlenkedés különben ellenállásra talál most már Csehországban is: Pilsenben a német kereskedők és iparosok egylete kimondta, hogy a csehek igazgatását mind politikai mind gazdasági okokból rosszálja és fenn akarja tartani Magyarországgal a jó viszonyokat.

Hajduvármegye 1886-ban.

Megyénk közéletének összes ágazatait és állapotát felelelő, igen részletes jelentést állított egybe R. a s ó Gyula alispán Hajduvármegye állapotáról az 1886 ik évben, mely épen most hagyta el a sajtót.

Felölé a jelentés a vármegye háztartását, szervezetét, úgy es pénzforgalmát, tanügyét, közegészség és közmunka-ügyét, gazdasági viszonyokat stb.

A t a n k ö z l e t e s e k a lakosoknak 16.8 százalékat tették: 1000 lakosra 168 tanköteles, a tankötelesek száma 50-el volt nagyobb, mint az 1884-5-ik évi tanévben.

Iskolába járt a tankötelesek közül a vármegye területén 17347. Debreczenben 404 összesen iskolába járt 17751 tanköteles.

Ezek szerint a vármegyében iskolázott a 7-12 éveseknek 89.09%-ka, a 13-15 éveseknek 79.6%, nem iskolázott a 6-12 éveseknek 10.19%-ka, a 13-15 éveseknek 20.4%; ezek szerint a 6-12 évesek 059%

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

MÁJUS.

A szerelemnek szép hónapja
 Im végtére megérkezett,
 Tavasz enyhe száll át
 A zöldülő vidék felett.

Szép most a föld, mint a leánya,
 Ha szerelemlől álmodik,
 Ilyenkor a táján virága,
 Gyönyörtelten sohajtozik.

Szép most az élet, legkivált ha
 Szivünkbe' szerelem honol,
 Eltűnik minden baj előlünk,
 Mint szél elől a ködgomoly.

Egyszer virít az élet Májusa,
 Az enyém épen most virít,
 Bolond lennék, ha nem szagatnám
 Gyönyörtadó virágait!

Virágait a szerelemnek,
 Mit lánykám nyújt, hadd élvezem,
 Sokáig volt keserű, légyen
 Ezután édes életem!

Kósa Barna.

A lap-visszaküldők.

Harmadéve a Roboz István urambátyám által összeharangozott zsrnalistakongresszus vajha fölvetette volna s megoldja azt a kérdést:

— Mi módon lehetséges vidéki lapot olyképen szerkeszteni, hogy abban minden olvasója gusztsusa akkurátosan el legyen találva s ennek folytán a szerkesztőket időszakonként megdöbbenésbe ejtő r é m e k, a lap visszaküldések, — megszünjenek kísérteti.

Ha Roboz urambátyám kongresszusa megcsinálta volna a receptjét, a tökéletes szerkesztés é titkának, ugy a hálás zsrnalistika bátran emelhetett volna érczsobrot a „Somogy” érdemes szerkesztőjének, mert ettől a kongresszustól számitotta volna a vidéki hirlapirodalom az ó arany korát.

Ha ez az egy sikerült volna nekik, a vidéki újságirodalom minden baját meg- orvosolják.

Nem lenne többé sánta, béna, vak, süket, néma újság, nem álldogálnának ezek a szegény ügyefogyottak levett kalappal ezental az utfele, aiazatosan nyösörögve a t. cz. publikum megindítására szánt siralmas kódnótát (előfizetési alamizsnára való felhívás): Adjatok, adjatok, amit isten adott a szegény, keresetképtelen, irlagomkenyérre szorult világtalannak! Adjatok az isten szent nevében!

Akkor talán némely vidéki laptársunknak nem lenne olyan érett keserű turó szaga. — Nem akkor jelennek meg hasábjaiakon a hírek, mikor már egy holdtöltéig érték más lapokban a napon. — Hát hiszen sok olyan ember van, aki éretten szereti a turót.

Tehát én azt hiszem, hogy ezekből a vidéki hirlapoknak nevezett megzöldült turós-bödőnből is lehetne valóságos friss újság, ha az újságitó-kongresszus még egyszer összeülne s rájönne az imént fölvetett kérdés nyitjára.

En hiszem is, hogy rájönne. — A vidéki szerkesztő urak nagyobb problémákat is megfejtettek már. — Hisz köztudomású, hogy G l a d s t o n e az ó bukását annak tulajdoníthatja, mert nem hallgatott egy alföldi magyar vidéki lap jóakaró figyelmeztetéseire s hogy Bismarck az ó sokat bámult politikai sikereit tisztára a magyar vidéki hirlapszerkesztőknek köszöni. Ideje volna, ha ezt a nagyfjű burkust egyszer már sorsára hagynák; hadd menjen a maga esze után, boldoguljon, ahogy tud.

Elhiszem, hogy ezt nehéz megtenni. Nagyon aligha nélkülözhetné megbecsülhetlen barátait, kik vállvetve rendezték az európai ügyeket ugy, hogy a kanczellárnak egyeb dolga sem volt, mint rágujítani a porcellán pipára. Az ilyen dédelgetett, elkapotott kegyenczet persze nehéz ott hagyni. Sze-

gény hogy gondolkozzék az most a maga fejével, mikor eddig ötven s egynehány vidéki szerkesztő gondolkozott helyette.

En mégis azt hiszem, hogy Bismarckot ott kell hagyni, ahol van s egyszer azt is megpróbálni, hogy milyen okosak tudunk lenni a magunk dolgában. — Hogy a hátlatlan Bismarck nekünk nem fog segíteni, az körülbelül bizonyos. Manapság nincs mit számítani viszontszolgálatra.

En tehát hiszém, hogy a vidéki szerkesztők felfogják találni a tökéletes szerkesztés titkát, s akkor nem lesz többé sem aprehenzió, sem lapvisszaküldés. Mindenféle iz meglesz minden sötétben. Aki édesen szereti, annak keserű! — Anniféle színt fog játszani a lap, ahány szem rá néz. — A pecsovics szemében svarczgelb lesz, az ultramontáneban fekete, a dákóromtáneban kékvörös-sárga, a forradalmáréban vörös, a magyar patriotáéban nemzeti trikolor.

Mindez nagyon szép és igen kellemes állapot lenne, de hova lenne az a kedélyes viszony, mely a lap és közönség között eddig fennállott s melynek megértése végett alább elmondok néhány epizodot egy vidéki lap irigylendő életéből.

Egy eljegyzési hír jelenik meg a lapban. Az eljegyzett kisasszony csinos, fiatal teremtés. Ezt az előnyös oldalát aztán egy pár lendületes jelzővel emeli ki az újdonság-író. Igen, de a szeretetreméltónak mondott kisasszony

kal, 13-15 évesek 1.4%-kal iskoláztak több...

Tanítók fizetésére kiadott 91.484 frt. Egy rendes tanító fizetésére átlag 615 forint...

Szerveztett új tanítói állomás 5. nevezetesen H-Böszörményben a ref. iskolánál 1. Szoboszlón az izr. iskolánál 1-1 el.

A tankötelesek száma 50-el, az iskolába járók száma pedig 221-el emelkedett; a tanzserek, taneszközök pedig általában véve örvedentesen szaporodtak.

Az iskolák jövedelme szaporodott 17.255 frttal: — A kiadások növekedtek ugyanannyival.

Iskolai takarékpénztár volt 19 iskolánál, 651 növendékkel; megtakarított összeg tett 385 frt 90 krt.

Közegészségügy. Az elmúlt 1886-ik évben az általános egészségi állapot némi csekély javulást mutatott az előző évihez képest, azonban ezen javulás az őszi és tavaszi hónapok alatt nem, hanem csupán a nyári és téli hónapok alatt volt észlelhető.

Tekintve több évi átlagot azonban az 1886-ik év inkább közegészségi tekintetben kedvezőtlenebb évek közé sorozható.

Elhált az 1886-ik év folyamán Hajdúvármegyében 4334 egyén és pedig: 2194 fi, 2140 nő, ezen szám a múlt 1885-ik évi halálozási számmal 120 al kevesebb. — Ezenkívül halva született: 187 gyermek s így az évi halálozás 4521-et tett.

A vármegyében 1886. évben fennállott 13 anya és egy fiók gyógszertár; melyekben a hivatalos vizsgálat megtartása alkalmával rendfelfüggesztések nem tapasztaltak. — Az ez alkalommal felvett jegyzőkönyvek az év végén külön jelentés mellett felsőbb helyre felterjesztettek.

Közmunka fejében befizetett 79597.33: hátralék maradt 81862.32.

A dőüggek: A vármegye adózási viszonyairól — az egyenes adókat illetően — a következők vannak a jelentésben felsorolva:

Az 1885. év végével hátralékban maradt 277604 frt 07 kr. az 1886-ik év első felére kirotavott 436528 „ 95 1/2 és így az elmúlt év első felében behajtandó volt összesen 714133 frt 02 1/2 kr.

Ezen összegből az 1886. év első felében töröltetett:

a) elemi csapások folytán 306 frt 94 kr b) felebezés következtében 11015 „ 63 1/2 c) behajthatatlan címzen 17663 „ 18 „

Összesen: 28985 frt 75 1/2 „ mely összeget az elmúlt év első felében behajtás végett előírt 714133 frt 02 krból levonva végleg megállapított behajtandóság lett volna 685147 frt 27 kr. Ezen behajtandóságra tényleg befizetett 267307 frt 73 1/2 kr. és így az elmúlt év második felére hátrányként ájtott 417839 frt 53 1/2 kr.

— zsidó. Ennek folytán másnap levelet kap a szerkesztő egy előfizetőtől, hogy ő igazhitű antiszemita lévén, nem fogadhat el olyan lapot, amelyben zsidó lányoknak hizelegnek.

Megjelenik egy másik hír. Egy zsidó polgárárs összevessz egy hitsorsával a libaváron Fölképelik egymást derekasan. A rendőrség beavatkozik. A skandalumról szóló hír czíme: „Pofokodó zsidók.“ Másnap egy zsidó előfizető visszaküldi a lapot, levelet ír a szerkesztőnek s kijelenti, hogy ő nem pártolhat antiszemita áramlat által elkapott lapot.

A lap ir a színházról, a primadonnákról, nevezetesen a primadonnák rossz hangjáról, s miután így áll a dolog, tehát nem dicéri meg a primadonnát rossz énekéért.

A primadonnának van egy barátja, ez elolvassa a kritikát s konstatálja, hogy ő benne rossz vért szült. Elhatározza, hogy barátja sérelmet magáéva teszi s boszút áll. Ugy is tesz. Levelet ír a szerkesztőnek „A lapnak legutóbbi magatartásával nem vagyok megelégedve. Ennelfogva édes mamám mátol fogva megszünik a lap előfizetője lenni.“

Kapunk egy zöld verset. Akár spenót-nak meglehetne főzni. Ha kiadnók, megérdemlének, hogy az olvasók megétessek velünk. Nem adjuk ki. Megüzenjük a zöldsegermesztőknek, hogy az efféle czik a piresisoron van helyen a zöldsegerpiazon. Erre ránk ír egy levelet a neki rugaszkodott poeta tatája s neki hogy megköszönne, amiért megóvtuk fiát egy karhözátos ballepéstől de sőt meltatlankodva kel ki, hogy miért nem nyitunk mi tért egy nagyon hivattott tehetség előtt. Miután mi az ő gyermeke költészetének szárnyait kegyetlen lenyirbáltuk, ő is leveszi a kezét rólunk: lemond.

Ezek a nagyszabású aprehenziók. A kisebb fajtaújakból mindennapra jut egy-egy feltűzött.

Egy mama neheztelő üzeneteket küld mert a szerkesztő nem volt jelen a vizsgán, ahol az ő kis lánya kitanót kapott az egészségtanból. Egy vendéglős lemondással fenyegetőzik, ha a szerkesztőség legalább egy héten nem megy hozzá hazafias murira. Valame-

Az erdészeti ügyre vonatkozólag azt mondja a jelentés, hogy egészben véve az 1886. évben a vármegye területén levő erdők általában bár történetek is előnyös változások, de általánosságban nem monnható, hogy a változások lényegesebbek lettek volna, s így még igen sok a tenni való, de a legjobb igyekezet is gyakran hajtórést szenved, vagy legalább is megnehezítette a birtokosok közönyössége s ujtástóli idegenkedése miatt.

Az elmúlt évben megnyitott a debreczeni-nánási vasut h-nánási-büd-szent-mihályi vonala, mely Nánást a Szabolcsmegeyi Büd-Szent-Mihály községgel s így vármegyénket Szabolcsvármegye délnyugati részével köti össze és a mely a debreczeni-nánási vasutnak a Tisza felé igyekezve folytatását képezi. — Ezen új vonalrész által várható, hogy a debreczeni-nánási vasut, — melyhez a vármegye a közmunkaváltás egyszévének 1884. Jan. 1 től tíz egymásutáni évre átengedésével mintegy 10000 frt évi segélylyel járul, s mely a körülmények s kezdet nehézségeihez képest eddig is kielégítő forgalmat csinál — jövedelmességében emelkedni fog.

Egyházközségi közgyűlés.

IV-ik nap.

Debrécczen, máj 12.

A mai közgyűlésen már csak mintegy 80-an voltak jelen. A tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Révész Bálint püspök bejelenti, hogy Lengyel Zsigmond főiskolai tanár — hosszabb betegség után — ma reggel 7 órakor elhunyt A közgyűlés fájdalmasan vette ezt tudomásul, s elhatározta, hogy a Lengyel Zsigmond emléket jegyzőkönyvileg megörökítik.

Révész Zsigmond püspök bejelenti, hogy ma kapta meg az utalványt az államsegélyre nézve. Tudomásul vétetik.

Orosz István tanítóképzési tanár, kit a múlt közgyűlés alkalmával választottak meg tanárnak, a mai gyűlés előtt letette a hivatalos esküt.

A kisujszállási tanítók fellebbezése — fizetések tárgyában, — hiányos felszerelés miatt nem fogadtatik el, hanem visszatétetik az egyházmegyéhez.

A déva-nányai egyház építés ügye mely egyház elismerést érdemlő buzgóságot fejt ki az építés érdekében a közgyűlés által jóváhagyatik.

Hosszabb vitát keltett fel a f. Szabolcsi egyházmegye azon jelentése, hogy a világi hatóság az egyházi magtárak ügyébe beleavatkozik. Hozzá szözlottak: Révész Bálint püspök, Ritóók Zsigmond, Könyves Tóth Kálmán, Lukács Ödön, ki azt indítványozza, hogy egyöntetű szabályzat hozassék be ezen ügyben, Ármós Bálint helyesli ezen indítványt de nem kívánja most tárgyalni.

Szel Kálmán szerint intézkedés szükséges nem forog fent. Tud rá konkrét esetet, hogy a bíróságok peres kérdéseknél a 8% feletti kamatot nem itélik meg. — Farkas Antal te kintbe vehető sérelmet szintén nem lát. — A közgyűlés külön intézkedésnek szükségét nem látja.

A gymnasiumi tanári testület Tüdős Jánost ajánlja ismét igazgatónak. Kiss Albert kijelenti, hogy már a Gyira néptelen a közgyűlés, hogy ő szavazást nem is kér, hanem inkább belenyugszik a tanári kar többsége által ajánlott igazgató megerősítésébe. A sa-

vazás mindazonáltal elrendeltetett, s a következő eredménye lett:

Beadott 27 szavazat. ebből esett Tüdős Jánosra 21, Dr. Öreg Jánosra 5 Tóth József 1 szavazat, — e szerint Tüdős János választott meg újabb 3 évre igazgatónak.

A tanári kar azt javasolja, hogy a gyorsírás tanítása emeltessek fel heti 2 órától 4 órára, s az ennek tanítására a költségvetésbe felvett 80 frt 150 frtra, — ezzel szemben a tanügyi bizottság azt javasolja, hogy a gyorsírás tanítása maradjon a jelenlegi állapot mellett.

Ezt az egyházközség elfogadta. (Ugy látszik, hogy kevésre becsüli a gyorsírás tanítását. egyházközség. — De hát ha valamibez nem értünk, azt kevésre szoktuk becsülni!)

A reáliskola egy nagyobb termet, mint nélkülözhető, s egy előszobával ellátott termet visszabocsátott a főiskola tulajdonára. Tudomásul vétetik.

A modern nyelvek — különösen az angol nyelv iránti érdeklődés — emelkedő felben van. György Endre „alacsony értelmű színvonalon állónak“ nevezi a joghallgatóságot a miatt, hogy az angol nyelvet, s általában a modern nyelveket nem tanulják. Kéri az egyházközséget, hogy e feléti sajnálatának adjon kifejezést. Dr. Kovács Sándor alapos érvekkel veszi védelmébe a joghallgató ifjúságot, s az egyházközséget, mely oly gyakran szokott sajnálkozni, ez alkalommal elejtette a sajnálkozását.

Felolvastattott a nagy-szalontai felekezeti jelleg nélküli gymnasium ügyében a várossal kötött szerződés.

Kiss Albert azt indítványozza, hogy mielőtt a szerződés jóváhagyatnék, tekintélyes számú küldöttség küldessék ki ezen ügyben Nagy-Szalontára, mely az ottani előjárásággal értekezék. Farkas Antal illetéketlennek tartja az egyházközséget a szerződés megerősítésére. Többen szözlottak az ügyhöz s a megerősítés mellett szavaztak 8, a meg nem erősítés mellett 6-an, egy a szerződés megerősítését.

A h-nánási gymnasium ügyében kötött szerződés vita nélkül megerősítetik. — Itt az egyház megóvta jogait Révész Bálint püspök figyelmezteti a nagyszalontai egyházat is, hogy igyekezzék jogainak megfelelő befolyást szerezni az iskolában.

Gyűlés vége d. u. 1/2 órákor s esti 5 órákor folytatattik a gyűlés. —

HELYI HIREK.

A magyar nyelvű tisztviszga tárgyában a helybeli jogakadémia polgárai ma d. u. 6 órákor a főiskola IV dik szanum termében gyűlést tartanak. A mint értesülünk, a képviselőház elé terjesztendő kérvényük beadására a Thaly Kálmánt, városunk I-ső ker. képviselőjét kéri fel.

A hittanszakai akadémia majálisa a saison első elite táncvizigalma szombaton tartatik a „Nagyerdei vígadóban. Azon élénk érdeklődés, mely előkelő társas köreink részéről e majális iránt mutatkozik szinte garantirozza az estélyi sikere, melyre különben maga részéről az ügybuzgó rendezőség is mindent megtett. Az izletes meghívó mint azt már volt alkalmunk említeni — viznyomatán Kálmán peszt gyüru-

Eiffel mérnök részletes tervei szerint készülték.

Az egész torony tíz-tizenkét miliméternél alig vastagabb vas-alkatrészekből lesz összeszögöcselve. — Messziről az egész úgy fog kinézni, mint egy óriási háromszög, melynek alapja 125 méter és magassága pedig 300 méter. Közélről megtekintve a vas-ívek és rácszatok egész tömekeletét fogjuk látni, melyek egymással szoros és biztos összeköttetésben állanak. De bármily szilárdan lesz is a torony megépítve, a vasnak természetes rugalmasságánál fogva erős szél esetén az egész alkotmány bizonyos foku ingást végez. Az ingás a talapat közlében észrevehetetlen csekély, de a torony csucsa egy negyed méterre is elhatolhat eredeti állásától, a mint azt a számítások is igazolják. Összedülestől azonban nem lehet tartani mert az építmény sokszoros biztonságára van számíttva.

A „L' Astronomie“ című francia szak közlöny a toronyról terjedelmes leírást közöl, melyből átvevesszük a következőket:

Az építmény négy óriási pilléren nyugszik, melyeknek egymástól való távolsága 125 méter. Egy négy pillér egymástól vas-ívek által van összekötve, melyeknek nyílása 70 méter, magassága pedig 40 m. — Ez óriási vas-boltozatok tartják aztán a torony felsőbb részeit, 70 m. magasságban széles, üvegezett folyosó veszi körül a toronyt A folyosókon belül pedig egy 4200 négyzet méter területű térség van, mely a legkülönfélébb termek létesítésére alkalmas. — A toronynak ezen első emeletét kívül gyönyörű architecturalis díszítmények fogják körül. 150 m. agasságban van elhelyezve a második emelet. — Itt is üvegezett folyosók vannak melyeknek hossza 30 méter. Ezen kívül még két emelet van s a negyedik emelet fölé, diszes kopula borul, mely az egészét betetőzi. A negyedik emeleten kívülre helyezett nyílt balacon van, melyről 120 kilométer átmérőjű térséget lehet belátni.

Flammarion Camille hozzá teszi még:

jének jelvényét mutatja; egy szívet tartókar ez; hozzá természetesen magyarázatot nyújt a nagy reformátor Tárlehez intézett egyik levelének ama tetele. „Cor meum velut mactatum domino in sacrificium offero.“ A díszesen s ügyes vázlatokban kiállított női és férfi tánczrendekből is láttunk pár példányt. E tánczrendek s a meghívó k úgy a városi nyomda mint a művezető ur szakképzettsége mellett tanuskodnak. Az estélyi fényes eredményhez csak egy kell; kedvező idő. Szombat Bonifác: de mintha a rendezőség kialakított volna vele hogy busulását ám öntse ki szombati, de akkor aztán vonja szét az ég felhő kárpitját s mutassa meg majd a derült azurt. Göthe „Halász“ című remek balladájában a vizitünder ezt mondja a többek közt a napról: „hullámlehelve vidorabb szebb fényben nem kel-e?“ (f. Szász K.) Vajjon nem azért rejtegette most is arczát tartós borulattal, hogy annál szebb mosolyly al keljen föl a majális reggelén. Legyen is úgy, ösztintén kívánjuk: s megvagyunk győződve kívánja velünk sok kedves szép leány, hogy aztán a kellemes estélyen annál jobb kedvel járhasa a Szabó János csárdása mellett, mint a tánczrend mondja délig délig délig!!!

A népnepély alkalmával, mely május 15-én tartatik, egyszerűsrend a nagyérdő kiránduló közönség tiszteletére este fényes tűzijáték is rendeztetik következő műsorral: 1) szakasz 1) röppentyűverseny, 2) forgó pyramis, 3) khinal labdajáték, 4) távirtdonal, 5) óriási forgó nap, 6) szemlalomsgárny. 11. szakasz 7) tömeges röppentyű verseny, 8) tűzhányóhegy kitörése, 9) részlet Herkulánium pusztulásából, 10) egy nagy színes léggömb felbocsátása. A tűzijáték este fél 9 órákor veszi kezdetét melyet a közönség minden díj nélkül fog szemlélhetni. A népnepély végleges programját, valamint a közreműködő hölgyek névsorát lapunk szombati számában fogjuk közölni.

Szavazók száma Hajdúvármegyében A vármegyei választók névjegyzéke szerint van:

a) a h-nánási választókörletben (ide tartozik H-Nánás, Téglás, Sámson, Hadház, Dorog) 2219 választó

b) a nádudvariiban (ide tartozik Nádudvar, Kaba, Tetétlen, Földes, P-Ladány, Csege, Egyek.) 2323 választó,

c) a szoboszlóiban (ide tartozik Szoboszló, Szóvát, V-Pécs, M-Pécs, B-Ujváros, Alsó és Felső Józsa 29.8 választó összesen 6470 választó és így 357 választóval keve-ebb, mint a mennyi a múlt 1886. évre összeíratott. Kevesebb a választók száma és pedig 191-el a nánási és 198-al a nádudvari vál. körletben, több és pedig 32-vel a szoboszlói választó körletben, mint 1886-ban volt. H-Böszörményben pedig, mely város önmagában választ képviselőt, a névjegyzék a f. évre 1382 választót mutat és így H-Böszörményben 221-gyel több a választók száma, mint az 1886. évre összeíratott.

Kirándulás lesz a pünköshti ünnepek alatt Fiuméba, Abbaziába, Buccariba, és Velenczébe a magyar államvasutak vonalain. A kirándulásra vonatkozólag az érdeklődőknek felvilágosítással szolgálhat a városi menetjegy-iroda (Debrecczen, Teleky-utca sarkán, Katz Jakab tőzsdéjében.)

Kinek mia mestersege. — Kónikus jelenet történt a helybeli jbiroságnál

E magasra helyezett balaconról pompás kilátás kínálkozik.

Párizs panorámája már száz méter magasról nézve is elragadó. Több ízben, a nap és éj különböző szakaiban, a világosság más és más foka mellett volt alkalmam a messze kékségbe szárnyaló léghajóról kéjes gyönyörrel alátékiteni. Az óriási város nagy kőhal maznak látszik, melyet végnélküli zöld mező vesz körül. A terek a monumentális épületek nem zavarják a látvány egyhanguságát.

A horizont körülbelül 60 kilométernyi távolságra terjed körülöttünk; de nem kell hinünk, hogy ily messzeségre tisztán láthatunk s hiába való reményeket táplálnánk, ha azt gondolnók, hogy 300 méter magasból 60 kilométer távolságot beláthatni. Csak kivételes körülmények közt, ha az atmosféra ragyogó tiszta s akkor is csak napfölkéte vagy lenyugtakor számíthatunk a teljes látókör áttekinthetőségére; legtöbb esetben a horizont a ködös távolban vész el.

De a rendes légköri állapotok mellett is megláthatjuk Etampes, Rombonillet, Mantes, Pontoise, Chantilly, Meaux és Melun városokat.

Kedvező feltételek mellett s kellő eszközök segítségével azonban igen nagy távolságokat áttekinthetünk; szemünkbe tűnnek majd Rouen és Laon dombjai, az orleansi tónisik s talán Bourgogne hegyei is.

Azonban a torony nem csak mint építmény bir fontossággal, hanem azért is, mert a legkülönfélébb tudományos kísérleteknek fog alkalmas helyül szolgálni. A csillagászok és fizikusok tömegesen fogják fölkeresni ezt a föld felől 300 méter magasban fekvő s számos kellemetlen befolyástól izolált helyet, hogy experimentálójukat a kinálkozó kedvező feltételek mellett megtehessék.

A torony 1889-ben lesz csak készen, de már vitatkoznak azon, vajjon a kiállítás eltelével lebontsák-e, vrgy fontartsák örök emlékezetül.

Bogdánffy Ödön.

221 - van feje Debrecen 1887

tegnap előtt. Egy kondás gyerek volt tanu-
ként megidézve Amint a vallomásra került a
sor. bamba képpel elkezdve a mondókat. —
Epen ezalatt történt, hogy néhány disznót
hajtottak el a sas-utczán a hová a járbíró
ablakai szolgálnak. A tanu amint meglátta az
ő előtte oly ismerős jószágokat, felbolygta
a mondókat, s odarohanva az ablakhoz,
(pedig épen a mondat közepén járt) így szólt:
"Ni tekintetes bíró ur, milyen szép disznó
az!" És csak nagy nehezen lehetett vissza-
vinni a bíróság asztalához, hogy vallomást to-
vább folytassa.

* A gyermekhalandóság, ha-
zánk ezen réme, hovatovább nagyobb mértékű
ölt nemcsak Debreczenben, hanem általában az
egész vármegyében. Így például (Debreczen
város kivételével) tavaly elhunyt 4334 egyén
közül 2340 olyan gyermek volt, a ki még nem
érte el a 5-ik életévét. Ijesztő arány ez!

* Czigányasszonyok dala r-
dájja Hol lehetne egy ilyen furcsaságot még
képzelnünk is, ha nem a debreczeni czigány-
sorron, a hol még mai napig is egy darab
"Az sía" létezik. Ott még az a furcsaság is
megtörténik, hogy czigányasszonyok, akiknek
férjeik egész éjjel hordozzák a "fücszfa" he-
gelűt, nappal meg estendően keresetbe indul-
nak. Még pedig becsületes uton-módon akar-
ván szert tenni egy kis ropogós "költségre".
Esténként — ha megrendeltetnek oda — álli-
tólág készek összeülni, és "konzertet" ren-
deznék a hallgatóságának rettentő mulatságára.
"Fizetség" fejében aztán csak vacsorát fogad-
nak el s a költség ilyen uton is kitesz a hall-
gatóságának vagy 8 frtot. — A legjára pedig
ennek a hírek az, hogy tény; és hogy az
asszony-dalárdában egy 75 éves, egy 62 éves,
és egy 60 éves czigány nő viszi a "basszust."

* Rábok. A h.-bőszörményi kir. járás-
bírósi fogházban, a mely fiók fogházul is
használtatik, az 1886. év folyamán alatt a debr-
kir. törvényszék által elítelt foglyok s a rövi-
debb tartamu büntetésre ítélt rabok és fe-
gyenczek közül büntetési idejét eltöltött 115
egyen, és pedig 106 férfi, 9 nő.

* Meghívás. A debreczeni jót. nő-
egylet 1887. évi május hó 15-én délelőtt 1/2
11 órakor tartandó közgyűlésére. Tárgy Elnöki
és pénztárnoki jelentések.

* Nekünk is szó! A magyar észak-
keleti vasút igazgatósága saját vonalain, vala-
mint az általa igazgatott vasutakon a Nagy-
Károly és Eperjes égettjeinek szánt adomá-
nyokat élelmiszereket és ruhane-
müeket ehö végéig ingyen szállít-
lja. ha a küldemények az említett város-
sok hatóságához cizmezeve adatnak
fö! E vasút igazgatósága a leégett házak föl-
építésére szükséges faanyagnak M.-Szigetről és
Ungvárról való szállítására is engedélyez lé-
nyegesen lecsökkent díjtételt, ha e szállítma-
nyok főládása alkalmával minden egyes esetben
az illető városi hatóság bizonyítványa a fuvar-
levélhez csatolatik, melyből kitűnik, hogy a
faanyag valóban leégett épület fölépítésére,
nem pedig kereskedelmi czélokra szolgál.

* A gyökörök létezik a régi-
gibb vármegyei bünkrónikák, és a mostani
vármegyei bünkrónikák közt. Imé a mi vár-
megyénk, ez a legmagyarabb, és ősrégi ére-
nyek tulajdonában levő Hajdu vármegye is
a bünkrónika tekintetében öröndetes módon
kezd levetkezni a hagyományok elavult virtu-
sát, a mit népies módon úgy neveznek, hogy:
"botos virtus." Hiszen nálunk is mint az
egész országban, egy nagy apparatus áll az
élen a vármegyének; abban az apparatusban
pennát hegyező és a büntények írására és
megbüntetésére rendeltetésük szerint örökösen
"készenlétben" lévő rendőrség, csendőrség,
bírósg, kir. ügyészség, törvényszék van, s
mégis olyan kinevezés a bünesetek krónikája,
hogy azt hálistennek, nagyon öröndetesnek
lehet deklarálni. Imé tanuskodik állításunk
mellett egy egész esztendő bünkrónikája, mely
szól a következő esetekről Hajduvármegyében:
1. Tóth Sándor p.-ladányi lakos letartóztatva
lett azért, mert mint a nyomozás során reá
bizonyult, sógornóját Szabó Balázsnét részeg
állapotban — egy későféllel le szurta.
2. Varga Gábor és Bereczky Sándor V. pércsi
lakosok Polgár Imre ottani lakost bosszúból
agyanverték s letartóztatván, a kir. ügyész-
ségnek átadattak 3. Varga Péter m.-pércsi
lakos Mike Lajost verekedés közben egy
pisztolyal szíven lötte. A tettes a kir. tör-
vényszékhez bekisérte. 4. Tóth Miklós
tetőtleni lakos ipát Tóth András ugyanottai
lakost a köztük régebbi idő óta fennálló vi-
szállyból kifolyólag agyonverte. Nevezett tet-
tes illetékes bíróságnak átadott. Ezenkívül
H.-Bőszörményben verekedés közben egy hal-
lát okozott súlyos testi sértés történt s egyéb
komoly esemény nem merült fel, sőt ezeltől
oly annyira divatos és előfordult utcai vagy
körösmai verekedések is — azt mondhatni —
teljesen megszűntek, ami legfőbbképen a m.
kir. csendőrség erélyes és elismerésre méltó
buzgalmán és működésének köszönhető.

* Felhívás a hazai tanügy bará-
taihoz! A f. é. május hó 6-án Eperjesen
dühöngött óriási tüvész a köz- és magánépu-
letek százait rongálta meg és pusztította el
megmenthetetlenül; ezek között elhamvasztot-
ta az ev. ker. Collegium fedélzetét is, minek
következésképpen a tetőzet és falazat több hely-
en teljesen megromlott, a díszes
könyvtári nagyterem pedig beszakadással fe-
nyeg. Az ennek folytán szükségessé vált
építkezések és épület javítások költségeit a
a kárt szenvedett Collegium egészben viselni
képes nem lévén, kénytelenek vagyunk ez
ügyben a hazai tanügy lelkes barátaihoz for-

dulni segedelemért. Evang. ker. Collegium-
unk jogi- és theologiai akadémiával, közép-
iskolájával és tanítóképző intézetével oly fontos
culturalis feladatot van hivatva hazánk e ha-
társzéli vidéknek megoldani, — s e mellett a
hazai tanügy történetében oly kiválóan szép
múttal dicsekedhetik, hogy az égetően szűk
segéssé vált segély tekintetében való részle-
tes ajánlatását e helyütt teljesen felesleges-
nek tartjuk, főképen pedig olyanok előtt, kik
a tanítézet ezen nagy jelentőségű hivatását
s egyszersmind annak történetét ismerik Le-
gyen szabad tehát mely tisztelettel czimzett-
hez azon alázatos kérelemmel járulni hogy ez
ősrégi tanítézetet, a reá nehezedett súlyos
csapás e viselésében lehetőleg kegyesen segé-
lyezni, — a segélyezésnek nemis ügyet ismer-
ősei körében szívesen pártolni és terjeszteni,
— végül a legcélszerűbb összegű adomány-
okat is, — miket tanítézetünk legmélyebb
hálás köszönetével fog nyilvánosan nyugtatva
nyozni, — a Collegium pénztárába juttatni
méltoztassák. A szent ügyet, melyben alázato-
s kérés szavunkat felelni bátorodunk,
bizalommal i metelben becses és nemis jóvi-
dulatába ajánlvá — Eperjesen, 1887. évi
május hó 8-án legmélyebb tisztelettel az eper-
jesi ev. ker. Collegium nevében, a kiküldött
építészeti bizottság

* Gyászír Főiskolának s a
tudományak halottja van. Lengyel Zsig-
mond, főiskolánk tudós tanára meghalt Halá-
láról a következő gyászjelentést tettük:
Özv. Lengyel Zsigmondné szül. Ecsedi Csapó
Erzsébet és Arvai Ilonka, Kálmán és Bela a
pótolhatlan vesztéség érzetében fájdalomtól
megtört szívvel jelentik, a szerető jó férjnek,
páratlan gyöngédségű —
jó apának Lengyel Zsigmond
ev. ref. főiskolai tanárának élete 72-dik boldog
házassága 21-dik, egész odaadással viselt ta-
nári hivataloskodásának 34-dik évében 12
napi súlyos szenvedés után, f. hó 12-én reg-
geli 7 órakor történt gyászosan elhunytát. A
boldogult földi maradványai f. hó 14-én szom-
baton d. u. 3 órakor a vár-utczai 837-dik sz.
háznál tartandó rövid halotti ima után a cze-
gied-utca sirkertben tetetnek le végnyugalomra.
Mely szomorú végtisztességtételre a boldogult-
nak rokonait, barátait, tisztársait s általában
a résztvevő közönséget bánatos szívvel meg-
hívjuk. Debreczen, 1887. május 12. Áldás és
béke lengjen hamvai felett.

* Köszönet nyilvánítás. A
debreczeni iparos ifjúság betegsegélyző egylet ja-
vára 4 frtot voltak szívesek adományezni, mely
adományért az egylet nevében ezennel hálás
köszönetet mondok. Debreczen, 1887. május
hó 11. Szedlák József pénztárnok.

* A kávéfogyasztók nem igen
szívesen fogadják azon hírt, miszerint a kávé-
árak tetemesen emelkedtek. Az idej termost
millió métermásválal kevesebbre jelentik, s ez
okozza hogy ma már a kávéárak 40—50 frttal
drágábbak méter mázsánként, mint az elmúlt
év utolsó hónapjaiban voltak. Ugy értesültünk,
hogy ennek következtében a helybeli kávéosok
szinte felelnek az áraikat.

* Az időjárás. A közp. időjelző álló-
más a következő jelentést adta ki tegnapirol:
Európában: A depresszió (756—757) a
keleti Kárpátok és az Al-Duna körül, a nagy
légnomás (767—769) a kontinens nyugoti ré-
szében van Az idő általában változó, közben
esőkkel, kevés hóvaltozás mellett.

Hazánkban: — Északnyugotias, részben
északias helyenkint erős szelekkel, a hőmér-
séklet kisebb lett, a légnomás keveset vál-
tozott. Az idő északnyugotira változó, délke-
leten többnyire boros, hűvös, esőkkel minden
részben. melyek délkeleten helyenkint nagyobb
mennyiségben voltak, Szolnokon jégesóval

Kilátás a jövő időre:
Hazánkban: Altaiban változó, közben
napos, kissé szeles, hűvös idő várhatni, esők-
kel inkább délkeleten.

* Humor.
Egy asszony haldoklik.
Cselédjé ott zokog az ágy mellett, keser-
ves könyeket ontva.

— Ne sirj, szól a beteg asszony, elle-
hetsz te majd nélkülem is!
— Oh de ki fog nekem 14 frt bért ad-
ni?! kesergi a hü szolgáló.

Hirlapirók közt.
— Olvastad mai vezércikkemet?
— Kétszer is, barátom!
— Nagyon szeretetreméltó vagy... még
elrontasz...
— Oh kérlek! Előszörre meg nem ér-
tettem!

* Egy jó családból való 14-
15 éves fiú Löffkovits Arthur és társa
órás és ékszerész üzletébe tanulól felvé-
tetik

x Ausztriai különlegesség. Har-
minczévi tapasztalat bizonyította, hogy egyed-
ült Moll valódi Seidlitz-pora használható ered-
ménnyel minden emésztési nehézségekből eredő
gyomor fájdalomnál és székrekedésnél.
Dobozonként egy o. é frttal kapható Székül-
dés naponta utánvét llet A. Moll cs. kir. udv.
szállító, gyógyszerész által Bécsben, Tuchlauben
9. A vidéken minden gyógyszerárban és fü-
szerkereskedésben, határozottan Moll készit-
ménye ennek gyári jelvényével és aláírásával
kérendő.

Hazánk s a külföld.
— Petőfi a romvárosról Mik-
kor a szörnű tűzhalál után elsirottuk, meg-
irtuk már Eperjesről, hogy a felvidék egyik

legszebb, legkedvesebb városa volt. A mi
gyöngye tollunk erősítésére érdekesnek tartjuk
kinyomtatni a melyek Petőfi „Úti jegyzetei-
nek lapogtatása közben ötlöttek veletlenül a
szemünkbe s melyekben így szól a nagyköltő
Eperjes városról: „Vannak házak, melyekben,
mihelyt beleépek úgy érzek, mintha otthon vol-
nék; vannak ismét, melyekben sehogy sem
tudom magam otthonosítani. Így vagyok a vá-
rosokkal is. Eperjes azok egyike, hol az első
pillanthatban otthon voltam. Tudj' Isten olyan
kedves város nekem ez az Eperjes; csinos,
szép, zajos, vidám, barátságos tekintetű. Olyan,
mint egy élettelen fiatal menyecske. Hát még
tájká! Magyarországon nem sok lehet szebb.
Kora reggelénként kimentem a város keleti
oldalán emelkedő Táborhegyre, hol hajdan
Caraffa ágyni ordítottak a mártírvárosra:
rettegj! Innen neztet szét a vidékre, mely
gyönyörököve mutogatta magát előttem, mint
a gyermek, kinek édesanyja új ruhát hozott.
Mert akkor jött meg a természet anyja, a
gondos tavasz és öltöztette meztelen gyerme-
két szép, új tarka öltözetbe. Tiszta időben
északnyugatról magas bercek vállalai fölött a
Tatra hófedett csúcsa piroslott a nap első
sugaraitól, mint valami borozó aggyastán ki-
rály homlok." Tudjuk különben, hogy a ma-
gyar közönség jótékonyasága olyan hatalmas,
hogy a Petőfi kedves városának most még a
Petőfi ajánló soraira sincs szüksége s reméljük,
hogy e jótékonyaság segítségével feltámad
Eperjes csakhamar egy szebb életre a tűz-
halálból.

Rövid hírek. Jótékony asztal-
társaság. A jőzsefvárosi negyedik magyar
asztaltársaság Szabó János indítványára 10 frtot
szavazott meg a torozók tűzkárosultak ja-
vára. — Vizsgáló bizottság a Rökusban.
Ma délelőtt 11 órakor Gerlóczy Károly
alpolgármester és Király Pál vezetése mellett
egy a fővárosi közegészségügyi bizottság tag-
jaiból alakult kiküldöttség megvizsgálta a
Rökus kórházat különösen tisztasági és élel-
mezési szempontból.

Muzsák.
— A z akadémia nagygyűlé-
se. A nagygyűlés május 10-ikén délután öt óra-
kor kezdődött a három osztály külön üléséi-
vel. Ez üléseken készítik el a pályadíjakról
szóló javaslatokat, melyeket a nagygyűlés jóvá
szoktat hagyni s választják meg az ajánlandó
tagokat, kik természetesen csak akkor válnak
akadémiai tagokká, ha a pénteki nagygyűlésen
is megnyerik a szavazatok kellő többségét. —
Ma még csak az osztályok ajánlottjai.

Az első osztályban Hunfalvy Pál elnö-
költ. Ez osztályra esett ezúttal a nagyjutalom
és a Marci-bányi-díj oda ítélese. Egyhangulag
azt határozták el, hogy e nagyjutalom kétszáz
arany két felé osztassák s fele Lévy József,
másik fele Szász Károly összes költeményeinek
adásak ki.

A Bulyovszky Gyula 200 frt. pályadíjat
a bírálók többsége a beérkezett tizenhárom
hazafias óda közül egynek sem javasla kiadati.

A második osztály ülése, Pulszky Ferenc
elnöklete alatt, igen sokáig tartott, mert itt
az egyes tagok tagajánlása ismét mértéken túl
volt. Buktak is rakásra. A pályadíjak közül
"Az ethikai determinizmus elméletét tárgyzó
hat versenymű közül a 3-dik számúnak javas-
solják kiadni a Gorove féle száz arany pályá-
díjat. A Fáy András-fele nyílt pályázatra, me-
zőgazdasági kérdésre, három terv érkezett.
Legjobbnak a dr. Pólya Jakabét találták s ezért
a kidolgozással öt fogják megbizni.

A választás eredménye ez: tiszteleti tag-
ságra többséget nyertek: Brassai Sámuel és
bárá Radvánszky Béla; rendes tagságra dr.
Schwarz Gyula; levelező tagságra huszonkettő
közül csak ötven, u. m. dr. Acsódy Ignác, dr.
Medvezky Frigyes Orbán Balázs mint a "Szé-
kelyföld" írója, Pulszky Agoston és dr. Schnei-
rer Aladár egyetemi tanárok, Kultagságra: dr.
Bodio Lajos, az olasz kir. statisztikai hivatal
igazgatója; s dr. Zakrzewski Vince krakói
egyetemi tanár s történetirő.

A harmadik osztály ép oly szűkmarku
volt a választásban, mint az első. Ott is csak
két tudós kapott többséget az egyesek által
ajánlott tíz közül, u. m. Heller Agoston budai
tanár. "A fizika történetét" nek szerzője s Inkey
Bála geológ, ki Nagy Ag értékes monographi-
áját írta meg.

Közgazdaság
— Sertésvásár. A kőbányai sertéske-
resk.-csarnok távirata. — Május 10. Az
üzlet változatlan. — Magyar ura-
sági öreg nehéz 47.—48.— frtig magy. urass.
fiatal nehéz 49.—49.50.— frtig, magy. urasági
fiatal közép 50.—51.— frtig, magy. urasági
fiatal könnyű 49.—51.— frtig, magy. urasági
fiatal nehéz 47.—48.— frtig, magy. urasági
közép 48.50.—49.50 frtig, magy. urasági
48.50—49.50 frtig, romániai átmeneti ha-
konyi nehéz — frtig, rom. átmeneti
eredeti közép — frtig, szerbiai átme-
net nehéz 48.50—49. frtig, szerb. átmeneti
könny. 48.—48.50 frt. hisz a vasutról másszával
— frtig, hisz 1 éves élőszuliban
46% hisz két éves élőszuliban 30.—36.—
frtig, makkos sertés élőszuliban, 46% levonás
frtig. Az árak hiszalt sertésnek páronként 45
kg. és 1%-os levonással métermázsánként ér-
tendő. Romániai és szerbiai sertésnek, me-
lyek mint átmenetiek adták el a vevőnek, da-
rabonként 4 arany vám fejében megértették.
Sertésleltetés m. — Május 8-án
volt készlet 93728 db. Május 9-én felhajt-
ott 506, elszállított 845. Maradt május
9-án készletben 93389 darab.

Törvényszék.
— Párba jező szerkesztők.
Áldor Imre a „Délmagyarországi Lapok”
szerkesztője és Barát Armin a „Temesvári
Zeitung” szerkesztője újság polemia miatt a
mult év október elsején kardpárbajt vívtak,
mely alkalommal mindketten könnyen meg-
sérültek. A temesvári törvényszék
tárgyalta az ügyet s Barát Armin t
mint kihívót kártéti Áldor Imrét pedig tíz napi államfogházra
ítelte. A vádlottak s a kir. ügyész az ítélet-
ben megnyugodtak.

— A pályakösség Jozef-
fán a napokban borzasztó gyilkosság derült
ki, mely még a mult hónapban követetett el.
Az eset részletei a következők: Április 28-án
Aradszki Szavéta megjelent Operán Aurél
községi jegyzőnél s jelentve, hogy férje, Bran-
kov Naum apr. 19-én eltűnt, kérte a nyomozás
megindítását. A jegyző meg is indította a
nyomozást s mindenekelőtt Martonos község
előjáróhoz intézett kérdést, nincse Brankov
martonosi rokonainál. Minthogy azonban a
jegyző tudta, hogy Brankov örökös civő-
dásban élték gyanakodni kezdett, s gyanúját
Vári Lajos csendőr őrsparancsnokkal is közöl-
te. A gyilkosok azonban oly ügyesen palást-
olták bizonyu bűntettüket, hogy a nyomozást
nem lehetett ellentük megindítani. F. hó
4-dikén végre előkerült Brankov Naum holte-te.
A községi tehéncsordások fogták ki a Tiszá-
ból. Nyakan egy 30 kilós súlyú kő volt. A
csordások jelentést tettek az előjárósnál s
a gyanu alaposasága most nagyon kézzel fog-
ható lett. Vári Lajos őrsparancsnok a vélet-
lenül épen a községben levő Ederer Nándor
csendőr-századdal rögtön Brankovok házába
ment. Aradszki Szavéta a konyhaajtóból meg-
látva közeledésüket, eléljük szaladt összetett
kézzel kérte őket, kerítsék elő férjét. A csend-
őrszázados azonban erősen vállatni kezdte.
Hosszas vonakodás után az asszony oly vallo-
mást tett, hogy fia önvédelemből ötötte agyon
a családfőt, ki mindnyájukat meggyilkolással
fenyegette. A csendőr-százados mindjárt rájött,
hogy azon részletek, melyeket az asszony
elmondott, nem egyebek kóhalmánál. —
Letartóztatta az egész családot s másnap na-
gyobb eréllyel folytatta a vizsgálatot. Kihall-
gatta a család legfiatalabb tagját, a 14 éves
leányt, kinek vallomásából aztán kitűnt, hogy
bátyja, Jova, az egész család szemé láttára,
három fejcsapással ötötte agyon az öreget,
— mig ez aludt. Mindnyájan az ajtóból néz-
ték, a mint az elvetemedett fiu fejcsapásokat
mér apja halántékára s mikor még mozgott,
megfojtotta. A fejszét a kertben ásták fel, a
véres párnát a leány mosta ki. Másnap haj-
nalban két órakor a holtestet kocsiira helyez-
ték s ekével és boronával betakarva, a Tiszához
vitték. Itt először egy nagy követ kötötték a
nyakára, aztán a vízbe dobták. E vallomást a
leány a többi családtagoknak is szemébe mondta,
kik aztán nem is bírtak sokáig megmaradni
tagadásuk mellett. Valamennyien elfogattak s
átadattak a t. kanizsai járásbírósnak.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

Legjobb minőségű
körkemencze
TÉGLA
kapható, kis és nagy
mennyiségben, Péter-
fia 836.
Szikszai Lajos
építésznel.

Fr 80. egész 250 frtot

kereshet bárki havonként tőke és risico
nélkül, állampapírok, dijkölcsön-sors-
jegyek eladása által, — ezek között
osztrák, magyar, olasz kereszt- és
bazilika sorajegyek (nem részletek).
Jó jutalék. — Ajánlatok intézendők
Lustig Miksa banküzletéhez, Buda-
pesten.

Luczernás.
Négy kat. hold jó
luczernásnyári haszná-
latra kiadó.

Értekezhetni
Kerekes Gézával
Péterfia utca 819;

MARILLA VÖLGY
MAGASLATI GYÖGY-HELY,
 Oravitzta mellett (Krassó-Szörénymegye.)
Az idény kezdete május hó 25-én.
 Közelebbi felvilágosítást ad az alulirt
Dr. HOFFENREICH.

Karancsalja. Baglyasalja.
ÉSZAKMAGYARORSZÁGI
 EGYESITETT
 kőszénbánya és iparvállalat részvény-társulat.
 Ajánljuk
 kitűnő minőségű hazai kőszénterményeinket
gyári, gazdasági és házi célokra
 a legjutányosabb árak mellett.
 Rendelvényeket kérünk központi irodánkba
 Budapest, Erzsébet tér 3. szám alá intézni.
 Az igazgatóság.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.
 Nyári gyógyítás.
 Őszi gyógyítás.
 Téli gyógyítás.

Csak valódi, ha minden dobozban a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosító cég nyomata látható.
 Ezen porok gyors gyógyhatása makacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altestbajok, gyomorgörccs, dugulás, májgyulladás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen évtizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.
 Raktárak Magyarország minden nevezetesebb gyógyszer-tárában. Csak Moll-féle készítmény kérendő.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
 Naponta szétküldés utánvétel mellett 2 doboznál kevesebb nem küldetik.
 Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.
 Új foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitz-porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s E. vánok érte szívélyes Isten fizesse meg"-et; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.
 Tisztelettel
 Steinko Ján. F. lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer
kőszvény, csusz
 és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.
 Kőszvény, csusz, mindennemű testszaggatás és benulásnál; úroagatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásánál. Belsőleg vízzel vegyítve rögtön roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.
 Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.
 Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tárában és ásványaru kereskedésben. Csak Moll-féle készítmény kérendő.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
 Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
 Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen hihetetlenül működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.
 Mély tisztelettel
 Hornof, lelkész Micholup-ban

BAZILIKA
SORSJEGYEK

ÉVENKÉNT 3 HUZÁS!
 1887. évben főnyeremények:
 Junius 1-én: 200.000 forint o. é.
 Deczember 1-én 100.000 forint osztrák ért.
 Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.
 Igény-15 sorsjegyre 24 havi részletb. á. frt 2.20
 jegyek 10 " 24 " " " " " 4.40
 azonnali játszási joggal már a legközelebbi
 1887. junius 1-én történő huzáshoz.
 A legkisebb nyereménnyel kihzott sorsjegyek a nyeremény-huzásoknál is tovább játszatnak.
 A Pesti magyar kereskedelmi bank VÁLTÓÜZLETE
 Budapest, Dorottya-utca 1.

Huzás már A JÖVŐ HÓNAPBAN.

Kincsem 11 sorsjegy 10ft
Sorsjegy 11 csak 10ft

Főnyeremény készpénzben
50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lov. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.
 Sorsjegyek kaphatók kiadóhivatalunkban is.

Budapest, 1886. dec. 1.
 A mosókonyhánkban alkalmazásban álló s Önök által szállított 2 drb 3. sz. mosó- és facsarógép minden tekintetben czélszerűnek és előnyösnek bizonyult s midőn ezt készséggel igazoljuk, egyidejűleg kijelentjük, hogy gépüket mindazoknak kiknek ilyenmü gépre szükségük van, legjobban fogjuk ajánlani.
 Grand Hotel Hungaria Hartmann f. s. k.

A nagy mosás kellemetlensége megszűnt, mert

mosó- és facsarógépünkkel
 (STRAKOSCH és BONER szabadalma)

egy személy egy nagyobb háztartás fehéreneműit, néhány óra alatt, a fehéremű rendkívül kimélese, szappan, tűzőanyag és idő megtakarítása mellett hófehérre moss. **Vasmángorlók** csinos és czélszerű kiállításal.

Kaphatók Magyarország egyedüli vezér-ügynökeinkél

Schleinz Károly és Társainál
 Bpsten, VIII stáció-utca 47, és V. harminczad utca 4.
 Próbamosás minden szerdán délután 3 órakor.
 Részletfizetés mellett is kapható.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Terezi, Erd. 1886. nov. Elismerem, hogy aré szemre küldött 1. sz. mosó- és facsarógép minden tekintetben nagyon czélszerű, elég könnyen jár s a háztartásban nélkülözhetlen
 Gróf Bethlen Mark s. k. Sz. Fehérvár, 1887. márc. Ismételve csak is a legjobbat mondhatok mosógépükre. Több ízben meglelt támadva azon helytelen kijelentéssel, miszerint a ruhát ronstaná, pedig biztosítom, hogy ez nem áll, mert utóbbi időben egy egész menaszsonyi kelezgetést mostam a géppel és a svájci himzések úgy szinte a francia csipkék, a legkevesebbesem szenvedtek.
 Cichini Kálmán s. k. Esztergom, 1886. decz. Az önöknél megrendelt 2. sz. mángorló gép igen jó munkát végez. Teljesen meg vagyok elégedve. k. Rajner Agnes s.

82. szám.
ÁRJEGYZÉKE
 az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben
 Kötelezettség és engedmény nélkül készpénz fizetés mellett.
Zsákkal együtt.

A.B. Asztali dara nagy és aprószemű	17.80
C. Szinte középszerű	16.80
0. Királyliszt	17.20
1. Lángliszt	6.80
2. Monthliszt	15.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	5.60
4. " 2-od	15.20
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	14.80
6. Szinte 2-od	14.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső	13.80
8. Szinte 2-od	13.20
8 1/2. Barna 1-ső	12. —
8 3/4. Szinte 2-od	9.40
9. Lábliszt	7.60
10. Veres liszt	—
11. Finom korpa zsákkal	4. —
12. Durva korpa zsákkal	4.40
Simán őrölt liszt zsákkal 4 75 kg.	9.40
Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább	—

Debreczen, 1886. sep. 30
 A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:
 A. B. C. O—9 számig 25 és 85 kilo.
 10 11. 12. " " " " " " 50
 Sima liszt " " " " " " 75

Előnyös mellékereset!
 100 egész 300 forintot kereshet havonta nálunk mindenki, a törvény által megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával
tőke és kockázattal (risico) nélkül.
 Ajánlatok intézendők:
A Fővárosi váltóüzlet-társaság Adler és társához, Budapest.

HAMBURG-AMERIKAI POSTAHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Közvetlen postagőzhajózás

Hamburgból Newyorkba minden szerdán és vásárnapon.
Hávreból Newyorkba minden kedden.
Stettinből Newyorkba minden 14 nap alatt.
Hamburgból Nyugatindia havonként háromszor.
Hamburgból Mexicoba havonként egyszer.

A társaság postagőzhajói kitűnő ellátás mellett mind a hajószobákban úgy a fődélközben elhelyezett utazóknak is a legkezelebb utazási alkalmat nyújtanak.

Vezénylő megbízott Prágában Venczeltér 15. sz.